

PIAST

Tygodnik polityczny, społeczny, oświatowy, poświęcony sprawom ludu polskiego
Naczelny organ Polskiego Stronnictwa Ludowego.

Prenumerata roczna wynosi:
w Polsce 8 złotych; zagranicą 16 złotych;
w Ameryce 2 dolary. (Nr poj. 8 cent.)

WYCHODZI CO NIEDZIELE.

Naczelny redaktor:

POSEŁ JAN BRODACKI.

Konto czekowe P. K. O. Kraków Nr 401.065.

Rękopisów nie zwraca się.

Nie podpisane do kosza.

Redakcja i Administracja: Kraków, Mały Rynek L. 4. — Telefon Nr 1286.

Polska rzeczywistość!

W powieści ś. p. Stefana Żeromskiego „Uroda życia“ toczy się ciekawa dyskusja między księdzem faszystą i bolszewikiem.

Ksiądz mówi:

„Trzeba podnieść ręce tego ludu do Boga.

Trzeba wskrzesić ducha bożego w tym rolnym tłumie.

Trzeba królestwo Boże w Polsce osadzić.

Na to faszysta:

„Trzeba nauczyć ich dyscypliny ducha, przemienić wszystkich w żołnierzy, których oczy i uszy powinny być otwarte, a usta milczące“.

„Nie — krzyczy bolszewik Bezmian — trzeba naprzód zwalić od przyciesi gwałt brata nad bratem, wtedy dopiero w weselu duszy trzeba rozpocząć pracę od nowa“.

Zwalić, zburzyć od przyciesi — takie hasło przewija się, niby czarna nić, poprzez dzieje Polski — i to jest, niestety, nasza polska rzeczywistość.

Żeby przynajmniej waleno i burzono od przyciesi gwałt brata nad bratem, krzywdę bliźniego, byłaby Polska krainą sprawiedliwości i bratniej miłości; niestety, najgorsze warcholstwo, najdziksza samowola, prywata, złość i nienawiść strzeliły się w anielskie szaty, burzyły przyciesi Rzeczypospolitej tak, że była, jak drzewo obdarte, bez liścia i gałęzi, jak suchy ogród, bez wody, wskutek czego stała się łatwym łupem wrogów.

Burzono przyciesi, które nieliczni, prawdziwi budowniczy Polski w trudzie i znoju zakładali pod gmach potęgi państwa, wskutek czego, podczas gdy gdzieinziej w Niemczech, Francji, Anglii wznoszą się potężne gmachy, budowane pracą całych pokoleń, wysoko postąpiła cywilizacja i kultura, **w Polsce większość ludzi mieszka w suterrenach, w lepiankach, szerzy się tu bieda i niedostatek, a jedynym,**

prawdziwym bogactwem polskiego plemienia jest jego nędza i zacołanie.

Zdawało się, że po wiekowej niewoli w odrodzonej Polsce nie zda Polak kłamu przysłowiu, twierzącemu, że „mądry Polak po szkodzie“ i zmądrzeje narzeczcie.

Gdzież tam!

Jak był przed szkoda, tak został po szkodzie głupi, warcholski, burzący od przyciesi pracę innych.

Spróbujcie w Polsce powołać do życia jakąkolwiek instytucję społeczną, oświatową, czy gospodarczą; lud stanie przy niej z pomocą, a ilu, żeby ją utracić?

Są Towarzystwa rolnicze, są Kółka rolnicze, które powinny skupić wszystkich rolników.

Czy skupiają?

Ogroń obojętny, a **co chwila jakiś Bryl, Łubieński, Putek stara się rozbić istniejącą organizację, a założyć swoje.**

Buduje się w Dębicy wielka rzeźnia.

Dzieło dobre, pożyteczne, potrzebne.

Czytajcie „Przyjaciela Ludu“, jak namiętnie ją zwalcza i krzacz o upadku.

Dopiero założono przyciesi, już się je burzy.

Na początku obecnego Sejmu były dwa tylko stronnictwa ludowe: „Piast“ i „Wyzwolenie“; zamiast usunąć przeszkody, więcej taktycznej natury, bo program był jednaki; **zamiast stworzyć wielki gmach siły chłopskiej, Bryl, Bąbski, Piłta, Pawłowski, Ledwoch, Waleron nowe zakładają przyciesi pod nowe stronnictwo,** marując czas i siły tak potrzebne i konieczne, by ludowi zapewnić lepsze warunki egzystencji, wydobyci chłopa z biedy i poniżenia.

W tymże Sejmie dokonano się porozumienie między ósemką, „Piastem“, Narodową Partją Robotniczą“, reprezentującymi większość narodu; zamiast dążyć do dalszej konsolidacji społeczeństwa, przyszedł przewrót

majowy, uderzył w przyciesi Rzeczypospolitej, a teraz próbuje nowe założyć, na nowo organizować społeczeństwo; oczywiście rzecz to nie tak łatwa, a ty, obyvatelu, jak cierpiełeś, tak cierp dalej i nie licz na trwałą poprawę.

Nie też dziwnego, że w tych warunkach zniechęcenie i rozgoryczenie zatacza coraz szersze kręgi, niewiara w lepszą przyszłość staje się coraz powszechniejszą.

Gdyby powstał z grobu: Modrzewski, Kochanowski, Skarga, Kollataj, Staszic, którzy nawoływali do naprawy Rzeczypospolitej, niewiele mieliby do ujęcia ze swych rad, zaklęć i złowróźbnych przepowiedni.

Ta przeklęta polska rzeczywistość, ten szal, czy nałóg burzenia od przyciesi przy niechęci i nieumiejętności budowania musi nareszcie ustąpić, zapaść się pod ziemię, w przeciwnym razie czeka nas zguba.

Nie burzyć zatem, tylko budować!

Odpędzić precz Bezmianów, owych Bryłów, Berków, Sanojców i przetrząnych Plutów, a skupić się przy prawdziwych budowniczych Polski ludowej.

Na czele ich kroczy Witos, do nich należy P. S. L. „Piast” z jego państwowotwórczym programem.

Program ten musi stać się fundamentem gmachu Rzeczypospolitej, musi się przenieść, a stanie się to wówczas, gdy przy nim skupi się cały lud polski.

Do szeregu! — niech żyje jedność ludowa!

Jan Brodacki.

Każda oszczędna Gospodyni

używa

**MYDŁO RAJSKIE
SMILCHOWSKI**

nie mierzony bielizny. — Nadaje jej
świeżą białosć. — Przyjemne w za-
pachu. — Przewyższa swoim zaletami
wszelkie inne mydła.

664 (4-5)

Kto wiatr sieje, burzę zbiera.

Nie da się zaprzeczyć żadnymi argumentami, a tem mniej wykrętami, że główną przyczyną upadku państwa polskiego były wady zakorzenione w narodzie. Wadami temi była niezgoda, warcholstwo, wstręt, niechęć do świadczeń i ofiar na rzecz państwa, a chęć nieprzejmowania burzenia wszystkiego na prawo i lewo. Oczywiście, że smutną tę rolę spełniała szlachta i magnaci, bo do tych należało wyłącznie prawo rządzenia państwem. To też bezsporną ich zasługą był upadek i rozbiór państwa polskiego.

Zbrodniarze ci, których stać było na walkę z królem i własnym państwem, na wystawianie w tym celu potężnych zbrojnych hufców, na obronę upadającej Ojczyzny nie wyprowadzili jednego żołnierza, a tchórzostwo, nieszczemność swoją posunęli do tego stopnia, że na Sejmie grodzieńskim jednomyślną niemal jajo uchwałą potwierdzili dokonane rozbiory Polski.

Trudno sobie coś więcej potwornego wyobrazić. Historia świata nie zna podobnego faktu. Zachowanie się wielkiej części szlachty w państwach zaborczych przyniosło tylko wstyd i szkody moralne i materialne, nigdy i niczem niepowetowane.

Gdy mimo ich polityki, przyszła wolna, niepodległa Polska, zachowali się zupełnie biernie wobec niej i jej potrzeb, czekając na lepsze polityczne konjunktury, a pilnowali tylko własnej kieszeni i reszty majątków, jakie im pozostały. Reszty mówię, bo wielką ich część lekkomyślnie zmarnowali na rzecz żydów, Moskali, Niemców i wszelkich innych wrogów naszego narodu, oddając nas tym sposobem w zależność i niewolę ekonomiczną, często gorszą od niewoli politycznej.

Nie też dziwnego, że obecnie miljenom chłopów biedaków trudno jest zdobyć w Polsce kawałek chleba, bo wszelkie dobra materialne należą albo do obcych, albo też do zacieklonych ich przeciwników. Bez nich zaś (bez dóbr materialnych) nie może być ani dobrobytu, ani też szczęścia, to też warunki bytowania ogromnej większości ludności w Polsce są niezwykle ciężkie.

Czyżaj to wina? Odpowiedź prosta i łatwa; wina tych, którzy mieli w rękę dobra ziemskie, a więc lasy, łąki, grunta, prawo, przywileje i to wszystko albo zmarnowali, albo oddali obcym w posiadanie, alboważ jeszcze posiadając ziemię, prowadzą gospodarke rabunkową i przeciw interesom ludu, często i państwa zwróconą.

Po przewrocie majowym zaczynają znowu podnosić głowę, sądząc widocznie, że czas ich uadszedł i że w Polsce zle i dobre bardzo się szybko zapomina.

Wiedza, że są oficerami, nie mając żadnej armji, ani też możności jej stworzenia wobec jakiej takiej organizacji politycznej ludowej!

To też chwycill się podstępny i krytycznym usiłują organizacje te podważyć i rozbić.

Zdradziecką tę robotę powierzono znanemu manjakowi, hr. Lubieńskiemu z Zasosowa, który pod pozorem organizowania drobnych rolników w tak zwane „Związki zawodowe” rozbijając usiłuje siłę polityczną ludową, tworząc kadry dla obozu wrogięgo.

BERSON

NA LEPSZY OBCAS GUMOWY

Wiemy, że robotę jego akceptuje „Związek ziemian“, a nawet ją gorąco popiera, widzimy, że różni obszarnicy na ochotnika pomagają mu na wyścigi, że nawet policja państwowa opowiada, że to robota rządowa, którą ona popierać musi. Na ostatnim zebraniu Prawicy narodowej w Krakowie oświadczył prezes ks. Eustachy Sapieha, że nie tylko zachętę do pracy, ale i możliwość rozumienia szerszej akcji dał ziemiaństwu przewrót majowy. Na robocie Łubieńskiego widzimy jak ta zachęta i rozwinięcie szerszej akcji w praktyce wygląda i do czego zmierza.

Patrząc na tę niepoczytalną robotę, trudno nie przyznać słuszności przysłowiu: „Kogo Pan Bóg chce ukarać, temu rozum odbiera“.

Prawdomówny.

O ustawę gminną.

Uchwalone przez komisję w drugim czytaniu projekty ustaw samorządowych, oparte na porozumieniu stronnictw prawicy i lewicy spotkały się z żywiołowym protestem wsi, który wyraził się w uchwałach licznych zjazdów naczelników, członków zwierzchności i Rad gminnych oraz w setkach i tysiącach rezolucyj gmin ze wszystkich stron kraju, przesłanych do Sejmu.

Wyrazem krytyki uchwalonych przez komisję administracyjną Sejmu projektów ustaw stało się stanowisko P. S. L. „Piast“, a w szczególności znany artykuł prezesa Witosa, który naoznie wykazał błędy i wady tych projektów. Klub P. S. L. »Piast« zgłosił opracowane przez siebie poprawki do trzeciego czytania i na tle tych poprawek rozegrała się walka w komisji.

Nie będziemy tutaj powtarzać wszystkich szkodliwych stron tych ustaw — dość powiedzieć, że na gminy przenieść chciało się już za szkodliwą dla państwa ordynację wyborczą sejmową, względnie jej zasady z proporcjonalnością, głosowaniem na listy czyli na numery, a nie na nazwiska kandydatów, z bezwzględnie wprowadzeniem równego prawa głosowania, bez uwzględnienia czynników gospodarczych i ciężarów podatkowych, ponoszonych na rzecz gminy.

Wobec poprzedniej ugody stronnictw lewicy i prawicy — nie zdołaliśmy będąc w mniejszości przeprowadzić w komisji wszystkich poprawek i dlatego walka o naprawę projektów przeniesie się na Sejm.

Większość komisji z uporem utrzymała postanowienia o krótkim terminie nabycia członkostwa w gminie, o bezpłatności urzędu wójta, o wyborze wójta także z poza Rady, o utracie mandatu radnego w razie wyboru

na wójta, odrzuciła komisja wniosek Klubu P. S. L. „Piast“ o przyznanie większego wpływu przy wyborach Rady rolnikom płacącym choćby najdrobniejszy podatek na rzecz gminy i t. d.

Mimo to jednak pod naciskiem wniosków Klubu naszego i opinii wyrażonej przez zjazdy wójtów udało się na razie poprawić projekty przez podniesienie terminu nabycia członkostwa z 6 miesięcy do 1 roku, przedłużenia kadencji Rady z 4 lat do 5, podniesienia wieku potrzebnego do wyboru na radnego do lat 25, zatrzymanie przez t. zw. ławników (assessorów przysiężnych) mandatów radzieckich.

Przedewszystkiem jednak uzyskaliśmy gruntowną zmianę ordynacji wyborczej do Rady gminnej, przez wracając uchwaloną poprzednio przez komisję zasadę proporcjonalności w województwach ze zdziennie polską ludnością.

Gdy wedle projektu komisji miały być wszędzie wybory do Rad gminnych tak jak do Sejmu na »numeryki« — a wyjątki były przewidziane tylko dla gmin niżej 500 mieszkańców i pod takimi warunkami, które te wyjątki wprost nie do przeprowadzenia — to obecnie zasadą mają być właśnie wybory na podstawie zwykłej większości i głosowania na nazwiska kandydatów. Wprawdzie większość komisji na osłode dla autorów projektów — dodała, że w gminach wyżej 1.000 mieszkańców na żądanie czwartej części wyborców mają się odbyć wybory proporcjonalne (na listy) — jednakże na to się nie zgodziliśmy i będziemy żądać na Sejmie zmiany tych niepotrzebnych zastrzeżeń.

Proporcjonalność jest potrzebną na kresach, gdzie ludność polska jest w mniejszości i należy ją zabezpieczyć przed zalewem innych narodowości.

Byliśmy i jesteśmy za najrychlejszym uchwaleniem ustaw samorządowych — ale nie możemy się zgodzić, by ustawy nowe były złe i szkodliwe dla polskiej wsi i dla rolnictwa.

OKAZJA DLA P. T. FIRM!

Ogłaszajcie się

w Nrze świątecznym „PIASTA“

który wyjdzie z druku dnia 13 kwietnia b. r.

w nakładzie kilkadziesiąt tysięcy egzemplarzy i w znacznie zwiększonej objętości.

Ogłoszenia prosimy nadsyłać do dnia 12 kwietnia b. r. w południe do Administracji „Piasta“, Mały Rynek 4.

Cześć złodziejowi!

Córka prezesa Witosy, Julja Stawarzowa, sprzedała grunt, stanowiący jej posag, Piotrowi Białemu, Józefowi Dudzie, Antoniemu Holdzie i Janowi Traczowi. Cenę kupna wypłacili dolarami, bo innych pieniędzy nie mieli.

Ledwo sprzedawczyni odebrała pieniądze, zakradł się jakiś opryszek do mieszkania i ukradł 1240 dolarów.

Zamiast potępić złodziejstwo, co jest chyba obowiązkiem całej prasy, bez względu na jej kierunek i zabarwienie politycznego, „Przyjaciel Ludu“, „Stojalowski“, mieniący się organem Związku Chrześcijańsko-ludowego, stawia złodzieja za jego obywatelski, „patriotyczny“ czyn.

„U Witosy byli goście“.

„Czy wiecie u kogo są dolary?“ pyta „Stojalowski“, przyczem oba wspomniane piśmka, podobnie jak cała prasa lewicowa, bajdarzą o żelaznej kasecie z kilku przegrodami. W jednej były owe dolary, które według zapewnień Stapińskiego Witos „zaoszczędził“ na kilkakrotnych rządach Rzeczypospolita Polska, w drugiej, „głównej“, przechowane były o wiele kosztowniejsze złoto i perły żony i córki prezesa Witosy.

Widząc tę radość z okradzenia człowieka, pochwałę i wdzięczność dla złodzieja, zapytać musimy: gdzie my żyjemy? Ludzie pracy, ludzie uczciwi pod pręgierzem złodziei i bandytów zwykłych gorszych od nich politycznych. Tego jeszcze w Polsce nie było.

Łona ska dusza.

Po przewrocie majowym poszczęściło się posłowi Sanojcy. On chudeusz, którego nie było stać na czystą koszulę i kołnierzyk naraz stał się właścicielem tygodnika, a to kosztuje grube hopy.

W tygodniku tym, mieniącym się „włosciańskim“ w Nrze 16 pisze p. naczelny redaktor Józef Sanojca, co następuje:

„Może pan marszałek Piłsudski mieć orły i sokoly lub wrony, czy papugi i t. d. zawsze pozostanie dla nas wielkim i genialnym człowiekiem, kochanym naszym komendantem, a palace, czy budy, psy, konie, czy koty, czy papugi, czy lokaje, czy nianki, czy mamki, czy co jest i żyje na tym świecie a może się naleś pod ręką marszałka Piłsudskiego nas to nie wiele obchodzi. Marszałek dobiera sobie co chce i jak chce i to rzecz jego gustu, czy grymasu i nas to nic nie obchodzi.“

Orzeł orłem jest, choćby nawet uleciał między gawrony.

• Hola lokajska duszo!

A jak to powiedział ś. p. Wyspiański:

„Człek człekowi nie dorówna

Nie polezie orzeł w górę...“

Zaiste tak jak napisał Sanojca w swym tygodniku Nr 10 tylko lokaj potrafi.

Każdy ludowiec powinien zaopatrzyć się w program P. S. L. „PIAST“.

Zabiegi o pożyczkę.

P. wicepremier Bartel pochwalił się publicznie, że ma trzy oferty pożyczkowe od zagranicznych banków.

Wprawiły one p. wicepremiera w tak dobry humor, że wyraził się żartobliwie, iż unizgają się do niego trzy panienki, on jednak nie patrzy na ich wdzięki tylko na posag, t. j. która z propozycji jest korzystniejszą.

Na skutek powyższego oświadczenia p. wicepremiera dzienniki doniosły o strugach złota, które płynię do Polski, wymieniano sumę 100 milionów dolarów, zastanawiano się nad tem, na co tę sumę obrócić.

Naraz pojawiło się wyjaśnienie ministra skarbu następującej treści:

„Warszawa, dnia 20 grudnia.“

W ostatnich dniach ukazały się w prasie notatki o pożyczkach zagranicznych dla Polski, w których podawana jest suma ewentualnej pożyczki i szczegółowe warunki tej pożyczki, oraz wymieniane są grupy finansowe, z którymi rząd jakoby prowadzi pertraktacje. Ponadto kolportowane są pogłoski o rzekomem wydzierżawieniu monopolu spirytusowego, względnie tytoniowego. Ministerstwo skarbu wyjaśnia, że wiadomości zawarte w tych pogłoskach nie odpowiadają faktycznemu stanowi rzeczy.“

Niedaleka przyszłość okazała, że komunikat ministerstwa skarbu bardzo był na czasie.

Wy echali wprowadzić do Ameryki po dolary profesor Krzyżanowski i wicedyrektor Banku Polskiego Młynarski, skąd właśnie przed kilku dniami powrócili, jednak pożyczki nie otrzymali a jedynie to uzyskali, że mają się niebawem zacząć pertraktacje, na jakich warunkach i jaką sumę Polska może otrzymać.

Warunki te, według pogłosek dzienników są następujące:

1) przyłączenie delegata kapitalistów udzielających pożyczki do Zarządu Banku Polskiego;

2) stabilizacja złotego;

3) reforma podatków od najbliższego roku.

Warunkom tym nie można odmówić dużej słuszności, gdy się zważy, że poprzednie pożyczki zostały zamorowane; po chwilowej uldze przyniosły pogorszenie.

O wyniku rokowań doniesiemy.

Wzrost pijaństwa w Polsce.

Dyrekcja państwowego monopolu spirytusowego sprzedała w 1925 r. ogółem 499.170 hektolitrow, zaś w 1926 r. ogółem 579.343 hektolitrow.

Z tego na wyrób trunków przypada 453.762 hektolitrow, na cele przemysłowe i lecznicze 37.669, na spirytus skażony 87.912.

Na jednego mieszkańca przypada w Polsce 1.66 litra spirytusu 100 proc., biorąc pod uwagę tylko ilość spirytusu na wyrób trunku.

„Przyjaciel Ludu“, rozplywając się nad wzrostem dobrobytu, opiera go widocznie na wzroście konsumpcji spirytusu, na ilości wypitej wódki.

Gdy tak dalej pójdzie, będziemy mieć pijany budżet, jak Rosja, która głównie na dochodach z monopolu spirytusowego oparła swój budżet.

Duchowieństwo a polityka.

W „Gazecie Kościelnej“ z 27 lutego 1927 czytamy pod powyższym tytułem bardzo ciekawe uwagi.

Mianowicie w „Gazecie Kościelnej“ z 6 lutego b. r. zamieszczono artykuł „Dwa obozy“, którego autor, nawiązując do słów św. Ewangelji: „Kto nie jest przeciw nam, z nami jest“, oświadcza się za „Piastem“.

Doprowadziło to do pasji ks. Lubelskiego z Tarnowa, który zajął takie stanowisko w stosunku do „Piasta“, jakie zajmuje „Lud Katolicki“.

Redakcja „Gazety Kościelnej“ nazywa takie stanowisko zaściankowem, ciasnem, a swoje stanowisko określa w następujących słowach:

„Jeśli chodzi o „Piasta“, to dziwimy się bardzo tej niesłusznej ocenie, na jaką odważył się ks. Lubelski, i przytoczymy zamiast polemiki z nim ustępy z ogłoszonego w pismach programu P. S. L., które mówić będą same za siebie: „P. S. L. „Piast“ stoi na gruncie zasad chrześcijańskich, przestrzegania ich w życiu prywatnem i państwowem, wychodząc z założenia, że światopogląd chrześcijański, przenikając w życie społeczeństwa, może jedynie utrwalić pokój, zgodne współżycie ludzi i narodów“. P. S. L. następnie opowiada się za wolnością religijną wszystkich wyznań, ale uznając znaczenie Kościoła katolickiego w życiu narodu polskiego, „potępia wszelkie próby rozbijania jedności duchowej i religijnej ludu“. Rodzinę uznaje P. S. L. za „podstawową jednostkę życia społecznego“ i przeciwstawia się „wszystkiemu, co by mogło rozluźnić rodzinę i zachwiać moralne podstawy, na których się ona opiera“.

Zatem widzimy — jak niesłusznymi są uwagi ks. Lubelskiego w tym wypadku.

Ale idźmy dalej!

Nie możemy się równieź zgodzić na generalizowanie uwag ujemnych o naszych współbraciach, jakoby jednych ogarnęła apatia i patrzyli obojętnie, jak partje wyrotowe grasują w parafji, a „wielka część duchowieństwa była wprost bezkrytyczną i wykazywała ignorancję w sprawach politycznych“. Tak źle nie jest i choć ks. Lubelski pisze stale „Duchowieństwo“ przez duże D, to jednak ubliżył nam poważnie i zagałpował się — może mimowoli.

Patrzmy zdrowo na życie polityczne i nie możemy miary jednej diecezji, albo jednej grupki politycznej przykładac do całokształtu stosunków politycznych.

A — zdaje mi się — że o tę grupkę właśnie, o katolicko-ludowych chodzi głównie ks. Lubelskiemu. I to go przede wszystkim „boli“.

Ale cóż na to poradzić? Katolicko-ludowi niczem nie wzbudzili ani zainteresowania, ani specjalnego zaufania duchowieństwa polskiego. Występy ich na terenie sejmowym są albo żadne, albo tak kompromitujące, jak głosowanie za wotum zaufania dla masona, ministra Sujkowskiego, wbrew opinii prawicy i środka.

W Kongresówce byłej i na kresach — my księża — popierać winniśmy i będziemy na wsi „Piasta“, obecnie po ogłoszeniu nowego programu tego stronnictwa z tem przekonaniem, że popieramy partję katolicką. Inaczej nam nie pozwoli rozum polityczny i doświadczenie.

Oo do Chrześcijańskiej Demokracji, to niema dwóch zdań, że jest stronnictwem bardzo sympatycznym i szczerze katolickim. Winniśmy je popierać szczerze, — ale też szczerze radzimy Chładek, by dała sobie spokój ze

stronnictwem katolicko-ludowem i — broń Boże! — nie przejmowała odeń zasad: co do zwalczania przeciwników i co do taktyki“.

Artykuł swój kończy „Gazeta Kościelna“ następującym apelem:

„Skończmy raz z uprzedzeniami i małą polityką, a zacznijmy budować na wzajemnem zaufaniu i współpracy, bo to jedynie prowadzi do celu i uchroni nasz obóz katolicki i narodowy od rozbicia, które jest główną naszą raną narodową“

Apel słuszny i właśnie dlatego obawiac się należy, że wywoła nowy atak wściekłości i nienawiści ze strony redakcji „Ludu Katolickiego“.

Krzywydy i nadużycia.

Mimo zapowiedzianej sanacji krzywydy i nadużycia nie ustają, dlatego **zmuszeni jesteśmy otworzyć osobną rubrykę dla piętnowania nadużyć i obrony porzywdzonych**. Donosić tylko fakta bezwzględnie prawdziwe i z podpisem pełnem imieniem i nazwiskiem.

Redakcja.

Egzekucja we dworze, a egzekucja u chłopu.

Był w pewnym dworze w pow. myślenickim oficjalista, któremu dziecko nie zapłacił umówionego wynagrodzenia, bo wogóle nie lubi płacić swych zobowiązań. Oficjalista zmuszony był udać się na drogę sądową, spór wygrał. Sąd przysądził mu 490 zł.

Dziedzie mimo wyroku pretensji nie płaci.

Co robić?

Żyć trzeba, a nie ma z czego. Idzie ów oficjalista do adwokata, który na podstawie prawomocnego wyroku wnosi podanie o dozwole nie egzekucji przez zajęcie i sprzedaż ruchomości dłużnika. Woźny udaje się na miejsce, znajdując we dworze kilkanaście krów, koni, świń, zboże, słowem inwentarz żywy i martwy, jak zwykle przy większem gospodarstwie. Dziedzie sprzeciwia się egzekucji, bo inwentarz jaki ma, potrzebny mu i konieczny do prowadzenia gospodarstwa.

Sąd powiatowy w Myślenicach przychylił się do wniosku dłużnika i egzekucję zastanawia.

A teraz posłuchajmy, jak przeprowadza się egzekucje na wsi, u chłopów.

Jak wiadomo, wbrew szumnym reklamom Dąbskiego i Stapińskiego o ulgach asekuracyjnych Pol. Dyr. Wzaj. Ubezpiec. ściągają egzekucyjnie zaległe opłaty asekuracyjne za lata zaległe do 1926 włącznie.

Do wsi Ryglie przychodzi funkcjonariusz P. D. U. W. w towarzystwie sekretarza gminy, Jana Sekota i Abramowicza. Przychodzą do pewnej kobiety, pod nieobecność jej męża.

Zapłać asekurację.

Kobieta tłumaczy się, że gotówki nie ma, a nigdzie nie pożyczycy, bo ludzie też nie mają.

To nas nie obchodzi, brać co jest zapisane!

Idą do komory, komora zamknięta.

Gdzie siekiera, gdzie pałka — odbijać drzwi.

Kobieta płacze i błaga, żeby mieć litość nad nią, nie zabierać ostatka ziarna, żeby sfolgować, później zapłaci.

Nic nie pomogło — kobietę wyścigali, zabrali niezbędnę do życia ziarno.

Pamiętajmy — kończy nasz korespondent, — że gdy tak dalej dziać się będzie w naszej Polsce, to naród rozporyczony zniechęci się do własnego państwa i straci ducha i chęć na przyszłość w obronie jego.

Z RUCHU ORGANIZACYJNEGO

Terminy Zjazdów powiatowych.

Zjazdy powiatowe P. S. L. „Piast“ odbędą się w następujących dniach:

Nisko — dnia 20 kwietnia 1927.

Tarnobrzeg — 21 kwietnia 1927.

Mielec — 22 kwietnia 1927.

Na Zjazdy powinni przybyć przewodniczący Zarządów i delegaci poszczególnych Kół, jak również mężowie zaufania z gmin.

Zarząd okręgowy P. S. L. „Piast“ Kraków.

Baczność Wielkie!

W poniedziałek, dnia 11 kwietnia, o godzinie 11-tej przed południem w sali Rady powiatowej, odbędzie się posiedzenie Zarządu powiatowego P. S. L. „Piast“.

Brożyna, Ciastoń, Piernik.

RADZISZÓW, powiat Kraków.

Po sumie odbyło się u nas dnia 13 marca b. r. posiedzenie miejscowego Koła ludowego, w domu Kółka rolniczego, w którym wziął udział p. Giza z Konar. Przewodniczył wójt Paciorek, sekretarzem podpisał. Po referacie, wygłoszonym przez p. Gizę, który objaśnił krótko- i długoterminowe pożyczki dla rolników, sprawę komasacji i drenowania gruntów, sprawę zniesienia rogatek przez magistrat krakowski oraz zmniejszenie opłat na placach targowych, wyłoniła się dyskusja, w której głos zabierali: wójt Paciorek, Paweł Płonka i inni. Uchwalono starać się o pożyczkę zbiorową w Państwowym Banku Rolnym na pozyczenie zasiewów wiosennych i przetrwanie ciężkiego przednowku, postanowiono wziąć gremialny udział w demonstracyjnym wiecu, który na kwiecień zwołuje Zarząd powiatowy P. S. L. „Piasta“ do Krakowa za zniesieniem rogatek i obniżeniem nadmiernych opłat targowych, uchwalono starać się o komasację i drenowanie gruntów w gminie Radziszowie. W końcu zgłosili prenumeraty „Piasta“: Piotr Pająk, z Radziszowa p. Skawina; Paweł Płonka, Marek Jaskuła, Paweł Krzywoń, Antoni Myśliwiec, Jakób Szwabowski, Jan Kościelny i ks. proboszcz Władysław Prorok.

Piotr Pająk, sekretarz.

LUBIEŃ, powiat Myśleniec.

Dnia 13-go marca b. r. odbył się w Lubniu imponujący wiec P. S. L. ze współudziałem p. posła Jana Brodackiego, prezesa Zarządu powiatowego P. S. L. prof. Ludwika Werszlera oraz inżyniera Stanisława Szczepańca z Żywca. Na wiec ten zgromadziła się tłumnie ludność piastowska z całego Lubnia, Tenczyna, Krzczonowa i Pelmia, tak, że sale Domu Ludowego ani części zebranych pomieszczeń nie mogły i ten manifestacyjny piastowski wiec, jakiego jeszcze w Lubniu nigdy nie było, odbyć się musiał na obszernym placu przed Domem Ludowym.

Wiec zagał profesor Werszler, witając licznie zgromadzonych Piastowców. Przewodniczącym wiecu wybrano jednomyślnie gospodarza Jana Klimasa z Lubnia, zastępcą p. Szczepana Flage, zaś sekretarzem podpisanego, posem

przewodniczący oddał głos posłowi Brodackiemu, który w przeszło 2-godzinny, świetny i bardzo rzeczowy a bez ogródek wygłoszony referacie przedstawił całokształt polityki państwa polskiego, podnosząc przytem zasługi, jakie państwu oddało P. S. L. z jego prezesem Witossem na czele. Mowę posła Brodackiego przyjęto z zadowoleniem i burzliwymi oklaskami.

P. Szytkowski z Myśleniec omówił sprawę polityki „Stronnictwa Chłopskiego“ i szerszenia przez niego kościoła narodowego w Polsce, nazwanego tu „kocią wiara“, wzywając wszystkich, by, jak jaki agitator z kocięj wiary przyjdzie, na cztery wiatry go pędzono.

P. Szczepaniec z Żywca — jako rodak tutejszy, w szerszych słowach wezwał wszystkich do jedności i organizowania się pod przewodnictwem chłopca, naszego prezesa Witosza, kończąc wznosił okrzyk na cześć prezesa Witosza: „Niech żyje!“, który z entuzjazmem powtórzono.

Dalej przemawiali jeszcze prof. Werszler, poseł Brodacki i inni. W czasie dyskusji zgłoszono następujące rezolucje:

Zgromadzeni jednomyślnie wyrażają hołd i uznanie Klubowi posłów P. S. L., w szczególności wodzowi ludu, Wincentemu Witosowi, jak również posłowi Brodackiemu.

Zgromadzeni na wiecu P. S. L. „Piast“ w Lubniu, żądają wstrzymania kroków egzekucyjnych ściągania przymusowej asekuracji od ognia, gdyż ludność, będąca w ciężkim położeniu z powodu klęsk elementarnych, nie może płacić obecnie asekuracji, wymierzonej za wysoko. Żądamy, aby gdy kto płaci asekurację 20 lat, dostał odpowiednią zapomogę na odbudowanie budynków.

Ludność tutejsza, będąca w skrajnej nędzy, zjadająca resztki żywności, żąda wstrzymania egzekucji podatków państwowych w ten sposób, by podatki bez % zwłoki były ściągane w listopadzie i w grudniu za cały rok, a nie teraz, gdy ludność nie ma żadnej gotówki.

Inne rezolucje dotyczą dostarczenia kredytów siewnych, ujednostajnienia systemu podatkowego, zmiany ordynacji wyborczej, uchwalenia ustaw gminnych w myśl projektu P. S. L. „Piast“, budowy kolei przez powiat myślenicki.

Po udzieleniu szczegółowych wyjaśnień na zgłoszone wnioski przez posła Brodackiego, prezes powiatowego Zarządu, prof. Werszler, dziękując za tak liczne zgromadzenie zamknął wiec, wznosząc okrzyk na cześć P. S. L. „Piasta“ i jego prezesa, Witosza.

Franciszek Czarnota,
sekretarz wiecu.

KURÓW, powiat Bochnia.

Dnia 20 marca 1927 r. odbył się u nas wiec sprawozdawczy posła dra Kiernika.

Wiec zagał naczelnik gminy p. Wojciech Bajda, proponując na przewodniczącego p. Andrzeja Nowakowskiego, a na sekretarza p. Wojciecha Fiotkę, co zgromadzeni jednomyślnie zaaprobowali.

Następnie zabrał głos poseł dr Kiernik, ilustrując w swej 2½-godzinnej mowie rozwój państwa naszego od ukończenia wojny światowej aż do dnia dzisiejszego, uwzględniając prace stronnictw politycznych w ogólności, a P. S. L. „Piast“ w szczególności.

Mowa jego zrobiła na obecnych duże wrażenie i otworzyła im oczy na różne i w różnych kierunkach nieznanne

na przejawy, czego wyrazem było serdecznie podziękowanie (imieniem wszystkich) pierwszego w dyskusji zabierającego głos p. Capika.

Ponadto przemawiali: pp. Chwastek, Teta i Michałk. W mowach swych poruszyli sprawy przymusowej asykuracji, zmniejszenia liczby posłów, stanu dróg, oraz sprawy szkolne.

Po zupełnie zadowalającej odpowiedzi posła dra Kiernika, uchwalono jednomyślnie zgłoszone rezolucje, w których zgromadzeni wyrażają posłowi drowi Kiernikowi i Klubowi „Piasta” z prezesem Witosem na czele pełne wotum zaufania, domagają się od miasta Bechni utworzenia dla Kurwa eksponowanej jednej klasy szkoły powszechnej dla 1 i 2 roku nauki, o wydzielenia gminy Kurów z zakresu sądu w Wiśniczu Nowym, a przydzielenie jej do zakresu sądu w Bechni, oraz ograniczenia liczby posłów.

Zamykając zgromadzenie, przewodniczący podziękował p. posła Kiernikowi za przybycie, wznosząc na jego cześć okrzyk „Niech żyje!” — co zgromadzeni powtórzyli z zapalem.

Andrzej Nowakowski.

CHOLEWIANA GÓRA, powiat Nisko.

Na odbytem zebraniu u nas z końcem lutego, sprawy polityczne referował p. Jan Puchalski, przewodniczył Andrzej Sudol, zastępcą był Tomasz Sudol, a sekretarzem Wojciech Kołodziej. Do założonego Koła P. S. L. „Piast” wpisało się 87 członków. Uchwalono pełne wotum zaufania dla Stronnictwa „Piasta”.

Wojciech Kołodziej.

WIELKOPOLSKA.

CHYBY, powiat pułnański. Pochodzą z powiatu niskiego w Małopolsce, przeniósł się do Wielkopolski i mleczarkom we wsi Chyby.

Tutaj w Wielkopolsce prawie każda wieś należy do „Piasta”, który się tu nadzwyczaj pomyślnie rozwija, na swoje piśmo codzienne „Włościanin”, przez prof. Michałkiewicza żywo i interesująco redagowane.

Nie chcąc pozostać w tyle, założyłem w naszej wiosce Koło P. S. L. „Piasta”, a ponieważ w sąsiednich wioskach potworzyły się przy moim współdziałaniu Koła, dlatego postanowiliśmy złączyć je w jedno wielkie Koło parafjalne, które znajduje się w domu naszego członka, Jana Koziarza, krajana z Niżańskiego, bo przed przybyciem swem do Wielkopolski zamieszkiwał w Przędzeli nad Sanem.

Zebrania Koła odbywają się regularnie co miesiąc, czytamy gazetę, omawiamy sprawy publicznie i nasze miejscowe, idziemy z postępem naprzód.

Zaprenumerowaliśmy również „Piasta”, z którego dowiadujemy się, co się w Małopolsce dzieje.

Czytamy wiadomości z naszego powiatu i z przykrością dowiadujemy się, że rensat Socha przy pomocy drugiego zaprzaneca, Sobka, starają się zaszczepić jad bolszewicki w powiecie, rozbijają wieś i przeszkadzają skupieniu się wszystkich chłopów pod sztandarem „Piasta”.

Nie słuchajcie Bryiów, Sochów, Sobków, lecz garajcie się pod sztandar „Piasta”, bo w nim zwycięstwo.

Franciszek Wasyl.

LISTY

Więści z Wielkiego.

Po powiecie wielickim kręją się jakieś indywidua z pod skrzydeł Stapińskiego, protektora kościoła narodowego. Do naszej wioski nadwiślańskiej w Przewozie, dnia 12-go marca b. r. zjawili się dwóch takich apostołów, urządzili zgromadzenie w przysiółku gminy, w jednej chałupie, gdyż do centrum gminy nie mieli odwagi przystąpić.

Na zgromadzenie to przybyło paru niedorożków i paru włóczogów ze sąsiedniej gminy.

Ci niedorożki „mowcy” opawiali niestworzone rzeczy i obiecywali złota góry, mówili o zjednoczeniu chałup i sami oderwani są od organizacji chłopskiej.

Ponieważ wygląd tych apostołów nie budził zaufania u tych poważnych gospodarzy, którzy ich widzieli, dlatego też nikt z poważnych nie wziął udziału w tem zebraniu.

Komitet ludowy P. S. L.:

Jan Lenda, przewodn.

Jan Rybka.

Jakób Piernik.

Wiec pos. Sobka w Smolarzynie, pow. Łańcut.

Na dzień 16 stycznia b. r. został zapowiedziany szumny wiec »Związku Chłopskiego«, z udziałem posła Sobka. Zdziwiło nas to bardzo co te szumowiny chcą w naszej wsi, bo nasza wieś stoi twardo przy P. S. L. »Piast« z wyjątkiem jednego obywatela, t. j. Orłosia Walentego, który od szasu do szasu zmienia swoje przekonania i wywraca polityczne koziołki. Jednakowoż, aby nie dopuścić do balamucenia ludności postanowiliśmy dać poznać p. Sobkowi, co myślimy a tem samem dać mu należytą odprawę. Jako omasta na wiec powyższy przybył też zawczasu osławiony obrońca chłopów i niedoszły kandydat na posła ze »Związku Chłopskiego« Molenda Franciszek z Kosiny, który mając dosyć czasu przed wiecem poznał i doszedł do przekonania, czam pachną Smolarzyny, jak sam się wyraził i powiedział sobie: »Niech to diabli wezmą, tom miał po co tutaj jechać z Kosiny«, a gdy przyjechał poseł Sobek, to zaraz mu podszeptnął: »Panie pośle tutaj z polityką ostrożnie«. I nie dziwnego, gdy poseł Sobek zaczął swoje przemówienie, to plótł po pięć o przekopie rzeki Wisłok, że będzie interweniował w ministerstwie robót publicznych o ten przekop, o spółkach wodnych i mleczarskich, o sadzeniu drzew morwowych i t. p., a zebrani ziewali z nudów po kątach i wreszcie powidzieli »dość« i poseł Sobek jak niepyszny musiał swoje przemówienie zakończyć. Po przemówieniu p. Sobka zabrał głos Molenda z Kosiny i zaczął coś mówić, ale tutaj miaraka cierpliwości się przebrała zebranym i Molenda musiał swoje wywody przerwać, tem samem wiec rozwiązano. Jesteśmy pewni, że »Przyjaciel« ogłosi, że »Związek Chłopski« zdobył Smolarzyny, ale nie z tego blagowania, my stoimy twardo przy wodzu naszym prezesie Witosie, i pewni jesteśmy, że tenże poprowadzi nas w lepszą przyszłość. Wszystkim posiom ludowym i współpracownikom życzymy tą drogą »Szczęść Boże!«

Plastowcy ze Smolarzyn.

Obowiązkiem każdego ludowca jest rozszerzanie nowego programu P. S. L. „Piast”.

LIST Z AMERYKI.

Skandal z przesyłkami amerykańsk.

W każdym numerze „Piasta“ czytamy bardzo wiele o nędzy na wsi i o ogólnym zubożeniu w Polsce. Wiadomości z gazety znajdują potwierdzenie w listach, które tutaj Polacy otrzymują z Polski. W listach tych znajomi i krewni opisują jaskrawo o ciężkim położeniu wsi w Polsce.

Polacy z Ameryki z chęcią zawsze pomagali i pomagają swoim krewnym w Polsce, ale nie każdy z Ameryki może się zdobyć na pomoc finansową. Ale wielu z krewnych w Ameryce, nie mogąc nieraz pomóc pieniędzmi, starają się dopomóc swoim biednym krewnym w naturze, a to przez pesyki paczek z obchodzonym ubraniem i obuwaniem. Niefortunne jednak przepisy cłowe w Polsce i tę akcję utrudniały. Naprzykład w ostatnim miesiącu ubiegłego roku zaczęto w Ameryce posyłać paczki, szczególnie na gwiazdkę do rodzin w Polsce. Tymczasem cóż się stało, oto gazety amerykańskie podały w swoim czasie, że około 15-cie tysięcy tych paczek, posłanych z Ameryki, zostało zwrócone z Polski z powrotem do Ameryki, dlatego, że odbiorcy w Polsce nie mieli czem opłacić cła od tych paczek. Przez te manipulacje skrzywdzono przedewszystkiem tych, na nazwiska których były paczki wysłane, skrzywdzono również i wysyłających, którzy musieli składać oplaty przy odbiorze niedoręczonych paczek. A ponieważ oplaty te są dosyć wysokie, gdyż wynoszą około 7 dolarów, tak więc do swoich dobrych chęci musieli Polacy amerykańscy jeszcze dopłacać. Postępowaniem takim rząd w Polsce zraża do siebie jeszcze bardziej wychodźstwo polskie w Ameryce, które dla Macierzy poniosło olbrzymie straty czy to w zabitych na froncie francuskim, czy też z powodu strat przy składanych oszczędnościach i przesyłkach dolarowych do Polski.

Skutki ciemnoty i łatwowierności.

A teraz chciałem podać trochę wiadomości z Ameryki, które niewątpliwie zaciekawia czytelników „Piasta“. Tego że czytelnictwo gazet, a stąd płynąca oświata jest niezbędną, dowodzą liczne wypadki. I nieraz gdyby ludzie czytali gazety, to uniknęliby nie jednej s raty. Miałśmy tu w naszym mieście Grand Rapids wydarzenia, które popierają moje twierdzenie. Do pewnej wdowy, obciążonej kilkorgiem dzieci, zgłosili się raz dwaj panowie, którzy namówili ją, by podjęła z Banku swoje oszczędności w kwocie 2.000 dolarów i przystąpiła z nimi do świetnego interesu, który oni prowadzą, a w krótkim czasie będzie mogła zdobyć posiadłość wartości 60.000 dolarów. Na zabezpieczenie tych dwóch tysięcy dolarów, które im ta wdowa oddała, dali jej w zastaw papiery hipoteczne tej realności. Kiedy jednak ci „przedsiębiorcy“ coś za długo nie zgłaszali się do swojej współpracownicy, kobieta ta zwróciła się do sądu, gdzie ku swemu przerażeniu dowiedziała się, że padła ofiarą oszustów,

W ostatnich tygodniach był znów podobny wypadek, ofiarą którego padła pewna dziewczyna, pochodząca z Polski. Pracując, jako służąca, w jednym z większych hoteli, oszczędziła sobie paręset dolarów. Na skutek obietnicy kilkakrotnego zwiększenia swych oszczędności, dziewczyna ta oddała swoje pieniądze w ręce oszustów, którzy złożyli je do małej skrzyneczki i tę skrzynkę pozostawili w jej mieszkaniu. Na drugi dzień o 8 rano, po otwarciu tej skrzynki, miała ta dziewczyna znaleźć tam czterokrotnie zwiększony swój majątek. Kiedy nadeszła oznaczona godzina, biedna dziewczyna z drze-

niem rąk otworzyła skrzynkę, w której zobaczyła same bezwartościowe wycinki z gazet a pieniądze ani śladu.

Nauka z tego taka, aby nie skąpić parę groszy na dobrą gazetę, gdyż z dobrej gazety, poza wieloma pouczającymi i ciekawymi wiadomościami, można wyczytać i o różnych, niebieskich ptakach w rodzaju tych oszustów, o których tu wspominałem.

Śluby cywilne.

Są niektóre partje polityczne w Polsce, które chcą uszczęśliwić ludzi cywilnymi ślubami. Obroncy ślubów cywilnych powołują się na inne kraje, gdzie te śluby mają przynosić szczęście ludziom. Jako mieszkaniec Stanów Zjednoczonych muszę stwierdzić, że przy ślubach cywilnych o rozwód nietrudno, gdyż rozwody cywilne w Stanach Zjednoczonych rok rocznie dochodzą do setek tysięcy. Jaka zaś czeka przyszłość dzieci z takich rozwiedzionych małżeństw, to lepiej o tem nie pisać.

Walka z pijaństwem.

Nieraz tam musicie Szanowni Czytelnicy czytać o „suchej“ Ameryce i o zakazie wyrobu wódki, wina i piwa. W zasadzie dobre prawo, przy zastosowaniu jednak okazuje się fatalnem. Bo potworzyło się tyle tajnych gorzelni i mimo, że rząd wydał olbrzymie sumy na tępienie przemytników wódczanych, to jednak nic nie pomaga i ludzie upijają się nadmiernie, pijąc nieraz różne trucizny, czego dowodem poniższa statystyka. I tak w roku 1926 w Nowym Jorku otruto się alkoholem około 800 osób, w Filadelfji 150, w Bostonie 145 i t. d.

Jak rząd amerykański popiera rolnictwo?

Będąc synem matoroelnego gospodarza z Polski i choć teraz jestem robotnikiem fabrycznym, to jednak żywo interesuję się dolą i niedolą rolnika w Polsce, czego dowodem, że czytam stale „Piasta“. Opiszę więc, jak tu rząd stara się o podniesienie rolnictwa. Departament rolnictwa Stanów Zjednoczonych codziennie przez pół godziny ze stu nadawczych stacyj radiowych, rozrzuconych po całym kraju, rozsyła starannie opracowany program z dziedziny rolnictwa, handlu płodami rolnymi i t. d. Program ten zarazem obejmuje ściśle informacje z rynku ogólnego, zapowiedzi pogody i wszystkie rzeczy, które mogą być potrzebne farmerowi. Rolnictwo w Stanach Zjednoczonych ciągle jeszcze stanowi o bogactwie kraju, a radio przyczynia się do wzrostu tego bogactwa. Kiedy wreszcie w Polsce, w tym kraju nawskroś rolniczym, zapanują takie stosunki i kiedy wreszcie czynnik młarodajny zrozumia, że podstawą Polski powinno być przedewszystkiem rolnictwo.

Na zakończenie zasylam serdeczne pozdrowienia dla Redakcji „Piasta“ a w przyszłości postaram się znów coś napisać z Ameryki.

Józef Masłowski.

Do czego dążymy? Co musimy przeprowadzić? — o tem każdego pouczy nowy program P. S. L. „Piast“, uchwalony na V. Nadzwyczajnym Kongresie w Krakowie w dniach 28 i 29 listopada 1926.

Prokuratura przy Sądzie okręgowym
w Krakowie, dnia 28 marca 1927

Nst. 3471/27

I

Do Pana Eugenjusza Bielenina, odpowiedzialnego
redaktora czasopisma „Piast“, w Krakowie.

Stosownie do pisma Urzędu skarbowego podatków
i opłat skarbowych w Nowym Targu proszę o zamieszcze-
nie po myśli § 19. ust. pras. następującego sprostowania
artykułu z napisem: „Wzrost wpływów podatkowych i nę-
dzy“, umieszczonego w Nrze 9 czasopisma „Piast“ z daty
Kraków, dnia 27 lutego 1927.

I. Nieprawdą jest, że do opłacania podatku dochodo-
wego obowiązani są rolnicy tylko wtedy, gdy obszar ich
gruntu przenosi 15 ha, natomiast prawdą jest, że w myśl
ustawy o podatku dochodowym podlegają temu podatkowi
osoby, osiągające ze źródeł, w ustawie wymienionych,
a w tem i z posiadłości gruntowej poniżej 15 h, dochód
roczny ponad 1500 zł, zaś obszar niżej 15 h gruntu ma
w myśl ustawy tylko to znaczenie, iż posiadaczom poniżej
15 ha gruntu nie można szacować dochodu wyżej ponad
pewną maksymalną kwotę — bliżej w ustawie określona
(art. 2 i 15 ustawy).

II. Nieprawdą jest, że w powiecie nowotarskim wy-
mierzone podatek dochodowy rolnikom, posiadającym wy-
łącznie grunta o obszarze 10 ha, lub nawet 5 ha, nato-
miast prawdą jest, że tacy rolnicy, a nawet rolnicy, posia-
dający jedynie kilkadziesiąt hektarów gruntu, których do-
chód roczny oszacowano poniżej 1500 zł, wolni są w myśl
ustawy od podatku dochodowego, oraz, że posiadacze ka-
żdego obszaru gruntu, z którego dochód doliczony do do-
chodu z innych źródeł (budynków, handlu, przemysłu i t. d.)
przewyższa łącznie kwotę 1500 zł rocznie — podatkowi
temu podlegają (art. 2).

III. Nieprawdą jest wkońcu, że w powiecie nowotar-
skim — lub w Polsce wogóle — podatek dochodowy wy-
mierza inspektor skarbowy, natomiast prawdą jest, iż po-
datek ten wymierzają komisje szacunkowe, złożone z po-
datników, a utworzone przez Izby skarbowe (art. 31 do 45
ustawy).

Prokurator przy Sądzie okręgowym:

(Podpis nieczytelny).

W sprawie świadectw przemysłowo-handlowych.

Zwraca się uwagę, iż obowiązek wykupienia świadectwa
przemysłowego III kategorii handlowej ciąży jedynie na
tych, którzy wykonują drobną sprzedaż wszelkiego rodzaju
towarów w mniejszych ilościach (z wyjątkiem towarów pro-
dukcji wytworniejszej) wyłącznie spożywcóm z zakładów
składających się z jednego pokoju — przy pomocy,
najwyżej jednego dorosłego pomocnika. Jeżeli więc drobna
sprzedaż n. p. artykułów spożywczych, wykonywana jest
w ubikacji, która nie jest pokojem, natenczas należy
wykupić świadectwo przemysłowe IV kategorii handlowej.

K.

Odróżniajcie dobre ou ziego!

Zwracamy się do Was z wezwaniem, abyście wypróbowali
bibułki papierosowe **Herbewo**.

Długo pracowaliśmy nad tem, aby Wam dać coś najlep-
szego i oto przychodzimy do Was z bibułkami **Herbewo**.

Nie szczydziłszyśmy trudów i kosztów dla dopięcia celu.

Kupcie w sklepie książeczkę bibulek **Herbewo** i przeko-
najcie się. Nie dajcie się tumanić obcemi wyrobami.

Nasze nazwiska ręczą Wam za znakomitą dobroć bibulek
które wyrabiamy.

„**HERBEWO**“

HER-liczka BE-ldowski WO-loszyński

Zjednoczone fabryki tutek i bibulek
w Krakowie.

404 11 15

W sprawie zaliczek na podatek przemysłowy.

Przypomina się, iż wszyscy płatnicy podatku prze-
mysłowego powinni najpóźniej do dnia 15-go miesiąca
po upływie każdego kwartału wpłacać do Kasy
skarbowej zaliczkę na podatek przemysłowy conajmniej
w wysokości $\frac{1}{5}$ kwoty podatku, wymierzonego za rok
ubiegły. Płatnicy ci mogą także spłacać te zaliczki
miesięcznie w wysokości $\frac{1}{15}$ części podatku wy-
mierzonego za rok ubiegły. Przypomina się również, iż
także nowo powstałe przedsiębiorstwa handlowe
i przemysłowe obowiązane są wpłacać do Kasy skar-
bowej do 15-go dnia po upływie każdego kwartału za-
liczki na podatek przemysłowy, w wysokości podatku
przypadającego od rzeczywistego obrotu, osiągniętego
w poprzednim kwartale.

W razie niuczynienia zadość powyższym prze-
pisom, skuteczni urząd skarbowy wymiar zaliczki
z urzędu na podstawie dat, z urzędu zebranych.

Handel hurtowy.

Podaje się do wiadomości, iż w myśl rozporząd-
zenia Ministerstwa skarbu z dnia 30 grudnia 1926 r.
Nr 128 handel hurtowy (sprzedaż wszelkiego rodzaju
towarów) — przy handlu zawodowym, przy skupie i do-
stawach, uzyskał od 1 stycznia 1927 r. zniżkę podatku
obrotowego na 1% od obrotów z r. 1926.

Ulgowe procenty zwłoki przy wpłatach podatkowych.

Zawiadamia się, iż Ministerstwo skarbu przedłużyło
obecnie aż do dalszego zarządzenia pobieranie ulgowych
kar za zwłokę od wpłat na poczet zaległości podatkowych.

Prolongata terminu do składania zeznań dochodowych na rok 1927.

Podaje się do wiadomości, iż Ministerstwo skarbu
przedłużyło termin do składania zeznań do podatku docho-
dowego na r. 1927 — do 1 maja b. r., do którego to ter-
minu ma być również wpłacona połowa podatku dochodo-
wego od dochodu, zeznanego na r. 1927, ewentualnie poło-
wa podatku dochodowego, wymierzonego na r. 1926.

Sprostowanie sprostowania.

Na skutek zamieszczonej w „Piaście“ w Nrze 12-tym korespondencji pod tytułem: „Karczma na Podhalu niezdobytą, twierdzą“ nadeszła nam p. Ida Riegelhaupt sprostowanie, w którym, zaprzeczając wszystkim zarzutom, twierdzi, że karczma jej znajduje się przy ulicy Sobieskiego, kościół w rynku i to w odległości przeszło 200 metrów, szkoła zaś przy ulicy Jagiellońskiej. Prawdą dalej jest, że właścicielka karczmy przestrzega w zupełności przepisy ustawy szynkarzkiej i nie rozpija ludności, w czasie zaś przez ustawę zakazanych trunków wogóle nie sprzedaje. Prawdą dalej jest, że wprawdzie na skutek starań wrogo jej usposobionych ludzi Starostwo odebrało Idzie Riegelhaupt koncesję, jednakowoż Ministerstwo w Warszawie orzeczenie to zniósł i na tej podstawie Ida Riegelhaupt w dalszym ciągu koncesję prowadzi.

Prawdą dalej jest, że nigdy do Starostwa w Nowym Targu nie wpłynęło doniesienie, by 12-letnie dzieci szkolne w karczmie Idy Riegelhaupt się popiły dokumentnie i tarzaly się w stanie zupełnie pijanym po ulicach miasteczka.

Prawdą dalej jest, że Ida Riegelhaupt sprzedaje trunki tylko osobom dorosłym, z wyłączeniem dzieci.

Artykuł nadesłany podpisany był przez szereg wiarygodnych osób, dlatego tenże umieściliśmy.

Autorzy tegoż prostują powyższe sprostowanie Idy Riegelhaupt, twierdząc, że odległość karczmy od kościoła wynosi zaledwie 50 m, a ściana jej budynku stanowi granicę podwórza szkolnego, jedno okno karczmy wychodzi na podwórze szkolne.

Przekroczenie ustawy szynkarzkiej stwierdziło Starostwo w dniach 5 października, 6 października, 6 listopada 1924 i wydało orzeczenia skazujące.

Prostująca sama oświadczyła, że walka o koncesję kosztowała ją 3.000 dolarów.

Prowadzący karczmę w imieniu Idy Riegelhaupt, jej syn „Mundeł“, za rozpijanie działwy szkolnej skazanym został na 200 złotych kary i 10 dni aresztu.

Ida R. oprócz wyszynku posiada jeszcze piekarnię restaurację i hotel w Krościenku.

Wspomnienia pośmiertne.

W dniu 29 marca b. r., po ciężkiej chorobie nieubłagalna śmierć wyrwała nam z grona pracowników na niwie ludowej s. p. Józefa Waligórę z Weli Justowekiej, ojca czynnego prezesa Z. W. P. K.

S. p. był zawsze czynnym pracownikiem na niwie ludowej, o bardzo zdrowych poglądach a jako taki przyświecał przykładem młodemu pokoleniu pod względem gospodarczym, politycznym i oświatowym.

Cześć jego pamięci!

Cholewicki.

STRYSZAWA. W dniu 26 marca b. r. zmarł po długich cierpieniach w Stryszawie Józef Sikora, wójt gminy Stryszawa, cieszący się wielkiem uznaniem dla zalet swych. Cześć jego pamięci!

KRONIKA

KWIECIEŃ — ma dni 30.

Dni	Kalendarz rzymsko-katolicki	Słońce	
		Wschód godz.	Zachód godz. min.
10 N.	Palmowa, Marji Egipcjanki	5 22	18 43
11 P.	Leona I, p. w	5 20	18 44
12 W.	Juljusza	5 18	18 46
13 Ś.	Hermenegildy	5 16	18 47
14 C.	Wielki Czwartek, Justyna	5 14	18 49
15 P.	Wielki Piątek, Krescenteg	5 12	18 50
16 S.	Wielka Sobota, Benedykta	5 11	18 52
17 N.	Wielkanoc, Rudolfa	5 9	18 53

Zwłoki wieszczą narodu Juljusza Słowackiego zostaną sprowadzone do kraju.

Zwłoki Juljusza Słowackiego, spoczywające na cmentarzu paryskim Montmorency zostaną przewiezione do Polski. Z Paryża zwłoki Słowackiego mają być przewiezione koleją do portu francuskiego Hawru, skąd statek polskiej marynarki wojennej przewiezie je do polskiego portu Gdyni. Jest projekt by trumna ze zwłokami odwiedziła szereg miast polskich jak: Poznań, Warszawa, Wilno, Lwów, zanim spocznie w specjalnym grobowcu wzniesionym na wzgórzu wawelskim nad Wisłą. Terminu uroczystości sprowadzenia zwłok do Polski jeszcze nie ustalono.

Pogrom rozbijaczy w Rudawskim.

Dnia 27. marca 1927 odbyły się w Brzezince i Niegoszowicach wybory do Rad gminnych. — W wyborach tych uzyskała absolutną większość P. S. L. „Piast“, zdobywając wszystkie mandaty. — Zważywszy, że w gminach tych prowadziła rozbijacką robotę „Wyzwolenie“ i Stapiński, musimy przyjąć, że zwycięstwo jest zupełne. Macherzy „Wyzwolenia“, a to: Jareń w Brzezince i Tarkowski w Niegoszowicach, nie weszli nawet do Rady gminnej. Tarkowskiego jako karanego za kradzież, nie dopuściła komisja do głosowania.

Wybory te wykazały, że rozbijacze „Wyzwolenia“ i Stapińskiego nie mają tu nic do szukania.

Wyborcy.

MINISTER SPRAW ZAGRANICZNYCH ZALESKI POJEDZIE DO MOSKWY. Swego czasu w przejeździe zagranicę bawił w Warszawie komisarz ludowy do spraw zagranicznych Cziezerin. W odpowiedzi na tę wizytę ma nastąpić wyjazd ministra spraw zagranicznych Zaleskiego do Moskwy. Prasa niemiecka z tego powodu rozpisuje się na temat zawarcia paktu polsko-sowieckiego.

DALSZE WALKI W CHINACH. Wojska polu-dniowo-chińskie zająwszy Szanghaj (oprócz koncesyj europejskich) rozpoczęły obecnie marsz na zdobycie stolicy chińskiej Pekinu.

STRACENIE SZPIEGÓW. Przed sądem wojskowym w Toruniu zakończyła się rozprawa przeciwko porucznikowi Urbaniakowi i por. Piątkowi oskarżonych o zdradę tajemnic wojskowych na rzecz Niemiec. Na mocy wyroku sądu wojskowego oskarżeni zostali skazani na degradację, wydalenie z wojska i rostrzelanie. Wyrok wykonano.

NIE WOLNO UPRAWIAĆ TYTONIU DLA WŁASNEGO UŻYTKU. Dyrekcja monopolu tytoniowego przypomina, że uprawa tytoniu dla własnego użytku jest na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej zabroniona. Kto otrzymał pozwolenie na uprawę musi cały zbiór odsprzedać dyrekcji monopolu po cenach taryfowych. Tytoń bezprawnie zasadzony ulegnie niszczeniu, a nie będzie karany ten, kto zniszczy rośliny tytoniowe, zanim władza o ich uprawie się odwiedziła.

OHYDNA ZBRODNIA NIEMIECKIEGO OPTANTA. W Wielkich Hajdukach na G. Śląsku popełniono ohydny mord na tle seksualnym na 9-letniej dziewczynce.

Zbrodniarz zwabił córkę dozorki szkoły, 9-letnią Małgosię Murdałównę do piwnicy domu przy ulicy Krakowskiej, gdzie mieści się firma Mutz i Sp. zmiewolił ją i następnie udusił, zadając jej zarazem dwa ciosy nożem w szyję i w bok. Prócz tego uderzył ją jakimś tępym narzędziem w głowę.

Córka właściciela tego domu, wychodząc na korytarz, zauważyła, że z piwnicy wychodzi jakiś mężczyzna, okazujący wielkie zdenerwowanie. — Nieznajomy był podrapany na twarzy i miał pobrudzone ubranie. Dziewczynka przypuszczając, że musiało się coś stać zeszła do piwnicy, gdzie oczom jej ukazał się straszny widok. Na ziemi leżały strasznie zniekształcone zwłoki zaginionej dziewczynki. Natychmiast zawiadomiono o wypadku policję, rodziców Małgosi. Wkrótce ustalono że zbrodnią dokonał niejaki Soczewa Józef, podróżujący firmy Mutz i Ska w Gliwicach, optant niemiecki, stały mieszkaniec Gliwic. Zarządzono natychmiast pościgi w nocy morderca został aresztowany w mieszkaniu w Królewskiej Hucie. Aresztowany przyznał się do popełnionego mordu. W toku śledztwa ustalono, że aresztowany ma już kilka takich zbrodni na sumieniu.

WYBIŁ ŻOŁNIERZOWI OKO. Onegdaj podczas ćwiczeń artylerji w Stajniślawowie miało miejsce przykre zajście, które spowodowało kalectwo jednego z żołnierzy. Mianowicie, podczas powrotu do koszar koń, będący w zaprzęgu, spłoszył się i wyłamał dyszel. Zirytowany tem sierżant, przyskoczył do siedzącego na tym koniu szeregowca Höniga i uderzył go twardym końcem bata w głowę tak nieszczęśliwie, że wybił mu oko. Sierżant będzie odpowiadał przed sądem wojskowym za zbrodnie ciężkiego uszkodzenia ciała.

ZASTRZELIŁ OJCA I DRĘCZONY SUMIENIEM ODEBRAŁ SOBIE ŻYCIE. W Pstragowie, w powiecie strzyżowskim rozegrała się krwawa tragedia rodzinna. Zamieszkały tam Wojciech Plich w czasie sprzeczki z ojcem Feliksem zamordował go wystrzałem z rewolweru, poczem zbiegł w kierunku Ropeczy. Po całodziennym błąkaniu się w polu, dręczony wyrzutami sumienia, odebrał sobie Plich życie. Zwłoki jego znaleziono na grun- tach gminy Wielopole.

STRASZNY WYPADEK PODCZAS ĆWICZEŃ ARTYLERJI. Podczas ćwiczeń artyleryjskich i ostrego strzelania zaszedł we Włodzimierzu Wołyńskim straszny wypadek. Pocisk założony w lufie armatniej eksplozował tak silnie, że nastąpiło rozerwanie w kawałki działa połowego. Gdy odział ćwiczących żołnierzy ochłonął z pierwszego przerażenia, oczom obecnym na poligonie przedstawił się wstrząsający widok. Obok działa leżało okropnie poszarpane ciało kaprała Modzelewskiego, a o kilka kroków dalej jęcząc z bólu ciężko ranny kapral Muszyński. Kilku innych żołnierzy odniosło nieznaczne obrażenia. Kapral Muszyński zmarł w drodze do szpitala. Kapral Modzelewski pochodził z Warszawy i był studentem uniwersytetu. Władze wojskowe zarządziły śledztwo celem ustalenia winy odpowiedzialnych za nieszczęście czynników.

RZUCIŁA WŁASNE DZIECKO ŚWINIOM NA POŻARCIU. Niejaka Karaśkiewiczówna, służąca z Modlina, niesłubnie swoje dziecko rzuciła do chlewa świ- niom na pożarcie. Zbrodnię tę wykryli dzieci gospodara, które znalazły niedogryzione kości nóg i rączek. Policja wyrodną matkę aresztowała.

ZMARŁ Z GŁODU POD PROGIEM DOMU WŁASNEJ SIOSTRY. Do zamieszkałej w Trzebiniu pod Bydgoszczą, Fr. Kuczyńskiej, zgłosił się onegdaj w stanie ostatniego wycieńczenia brat jej Jan Niczyński, prosząc o nocleg i posiłek. Gdy Kuczyńska wyrzuciła go za drzwi, wówczas Niczyński, położywszy się pod progiem domu nielitościwej siostry, zmarł z głodu.

WYDZIEDZICZENI UDUSILI STARCA I WRZĘCILI DO STUDNI. Jedna z mieszanek wsi Sołoch Wielkie koło Lwowa, czerpiąc w niedzielę wodę w przydrożnej studni z przerażeniem zobaczyła w studni postać mężczyzny, nieruchomo stojącego po pas w wodzie. Po przybyciu policji stwierdzono, że jest to 69-letni Jurko Leszczuk. Na szyi denata znajdują się ślady uduszeń. Wedle zebranych poszlak, Leszczuka zamordowali najbliżsi, których on w testamentie wydziedziczył.

RABUNEK PRZY POMOCY USYPIAJĄCYCH PAPIEROSÓW. Przed dwoma tygodniami na odcinku kolejowym Milanówek-Warszawa w przedziale drugiej klasy pociągu zdążającego do Warszawy zastano rozebranego do bielizny i leżącego bez przytomności pasażera. Odwieziony do szpitala w Grodzisku uzyskał przytomność dopiero po dwóch tygodniach. Pochodzi on z Kamionki Strumiłowej, nazywa się Henryk Łelanowicz i jest leśnikiem. Zeznaje on, że w pewnej chwili do przedziału jego weszły dwie elegancko ubrane damy i po chwili poczęstowały go papierosem zagranicznym. Po wypaleniu papierosa stracił przytomność. Później jest już na tropie tajemniczych usypiających kolejoncy.

POŻAR, KTÓRY TRWA 67 LAT. W „Summit Hill” w kopalni węgla w Stanach Zjednoczonych, palą się pokłady węgla od 67 lat. Mimo wszelkich wysiłków obliczanych na przeszło 3 miliony dolarów, pożaru dotąd nie udało się ugasić. Pożar ten powstał wskutek nieostrożności jednego z robotników, który nieostrożnie wyrzucił do drewnianego wózka popiół z tlejącymi kawałkami węgla. Wózek ten dostał się potem do podziemia, gdzie wzbudził wspaniałomyślne pożar.

NÓZ KUCHENNY W CZASZCE. Na oddział chirurgiczny szpitala we Lwowie przywieziono pacjenta w niezwykłym stanie. Miał on w czaszce wbity po rękojeść duży nóż kuchenny. Pacjentem tym jest 19-letni Iwan Solkohub z Czyżyc powiatu bobreckiego. Straszny cios otrzymał on od swego szwagra Józefa Bielawskiego w chwili, gdy chciał zasłonić swego ojca przed uderzeniem zięcia. Morderca Bielawski został w momencie, kiedy zadawał cios nożem, pochnięty widłami przez przybyłego na pomoc sąsiada, wskutek czego wyzionął ducha. Krwawa walka rozegrała się na tle sporu o grunt.

ZJEDLI ZARAŻONĄ KROWĘ I ULEGLI WŚCIE KLIŹNIE. Banda cyganów, zamieszkałych w okolicy Burgas w Bułgarii, wykopała zwłoki krowy, padłej na wściekłość i urządziła sobie ucztę, w której brała udział cała banda, w tem także kobiety i dzieci. W międzyczasie władze dowiedziały się o wykopaniu padliny i wysłały do obozu cyganów silny oddział policji, który otoczył obóz. Po wkroczeniu policji do obozu okazało się, że 123 cyganów wykazuje objawy wściekłości. 70 z nich zostało na miejscu zabitych. Z pozostałych 20 dotychczas zmarło. Cała dzielnica cyganów w okolicy miasta została otoczona silnym kordonem policji.

SPALIŁ W PIECU ŻONĘ. W mieście Nancy we Francji wykryto okropną zbrodnię, którą popełnił niejaki Vermande, palacz w tamtejszym wielkim zakładzie drukarskim. Chcąc pozbyć się swej żony, z którą ciągle się kłócił i bił, a mając uboczny romans z inną żemęzną kobietą, wrzucił on swoją żonę od olbrzymiego pieca, poczem palił przez cztery dni i noce, zużywając 2.000 kg węgla. Zbrodnię wykryto dopiero gdy Vermande opuścił posesję i jego następcą czyszcząc piec znalazł kości ludzkie i inne rzeczy kobiece, jak szpilki, wgrafka i t. p. Zbrodniarza aresztowano w Paryżu, gdzie żył ze swoją kochanką, która opuściła męża i o zbrodni Vermande'a nie wiedziała.

ODRĄBAŁ SOBIE NOGĘ, BY UZYSKAĆ 400 TYSIĘCY DOLARÓW ODSZKODOWANIA. Sensacja Wiednia jest obecnie rozprawa sądowa, gdzie oskarżony, niejaki Marek, za namową swej żony, odrąbał sobie olbrzymią siekierą nogę, by otrzymać wysokie odszkodowanie z Towarzystwa asekuracyjnego, w którym się ona krótko przed wypadkiem ubezpieczyła. Z zeznań jego wynika, że dokonał tego pod wpływem swej żony, która była jego złym demonem, będąc bowiem niezwykle piękną kobietą, potrzebowała bardzo dużo pieniędzy na stroje i rozrywki, mąż zaś ulegał wszystkim jej zachciankom. Był on kiedyś zdolnym inżynierem, potem chwycił się różnych oszustw, a wreszcie popełnił olbrzymie okaleczenie, by tylko wydobyć pieniądze dla swej żony. Na salę rozpraw wniesiono oskarżonego na fotelu, gdyż chodzić wecale nie może.

KONGRES LUDÓW PODBIEGUNOWYCH. W jednym z najdalej wysuniętych miast w Rosji w Jakucku odbył się kongres ludów, zamieszkujących strefy podbiegunowe. Przyjechali na zjazd przedstawiciele Czukczów, Tunguzów, Lamutów. Nawet takie miasto jak Jakuck miało na nich wywrzeć silne wrażenie, jak twierdzi prasa sowiecka.

STRACENIE 6 KSIĘŻY W MEKSYKU. Jak z Meksyku domoszą sześciu księży katolickich zostało straconych przez rozstrzelanie bez przyczyny i sądu, a takisam los spotkał wielu wybitnych katolików. Następnie podaje episkopat, że siedmiu biskupów i 30 księży sprowadzono tam z różnych djecezyj i trzymano zupełnie jak więźniów, i że rząd w dalszym ciągu przeprowadza najazdy na katolickie domy.

Zalew żydowski.

Zdawałoby się, że społeczeństwo polskie poznało dostateczne niebezpieczeństwo, jakie dla naszego bytu wpływa z zalewu żydowskiego. Zwłaszcza ostatnie lata, w okresie których żydzi bezceremonialnie jawnie działali na naszą szkodę, powinny dostatecznie otworzyć nam oczy na szkodliwość żydowską.

A jednak... żydzi z powodzeniem realizują swoje postulaty polityczne i gospodarcze, nie usiłując nawet ukryć, że dążą do opanowania Polski.

Niebezpieczeństwo żydowskie tkwi, nie w ich potęgze, nie w jakiejś sile nadprzyrodzonej — jedynie w naszej rozbieżności, w niedocenianiu sił społecznych, jakie u nas drzemają, w naszej bezczynności tkwi potęga żydowska.

Tow. „Rozwoju Życia Narodowego w Polsce” — pragnąc z jednej strony zapoznać najszersze sfery społeczeństwa ze swoją działalnością, z drugiej zaś pobudzić najliczniejsze rzesze narodu polskiego, wyrwać z bierności i apatii, jakie się dają ostatnio wyzwać z okazji dziesięciolecia tygodnika „Rozwój” (organu Towarzystwa), wydaje numer jubileuszowy „Rozwoju”.

Redakcja zapowiada bogactwo wszechstronne treści, staranność wydania. Numer jubileuszowy tyg. „Rozwój” do pewnego stopnia stanowić będzie bilans strat i zysków w pracy narodowej. Chociażby saldo wypadło ujemnie, tem więcej należy je poznać, zrozumieć. Musimy nareszcie zdać sobie sprawę ze strat, jakie z winy naszej ponieśliśmy.

Dłatego ten numer jubileuszowy tygodnika „Rozwój” powinien być przeczytany przez każdego Polaka.

Zamówienia wraz z wpłatą za egzemplarze (konto czekowe w P. K. O. 12-45), należy już kierować do Administracji tyg. „Rozwój”, Warszawa, ul. Żórawia Nr 2.

Cena pojedynczego egzemplarza Nru jubileuszowego tyg. „Rozwój” 1 złoty.

Ciekawe, pożyteczne, tanie!

Takie są książeczki wydawnictwa „RÓJ”. Jest to najtańsze w Polsce wydawnictwo, ukazujące się co tydzień. Cechą jego jest to, że wiernie spełnia swe hasło: „nie nudzić — uczyć, nie kłamać — bawić”. Książki bowiem „ROJU” tyczą historii, podróży, różnych zdarzeń, które opowiedziane przez największych polskich pisarzy, z Sieroszewskim na czele, istotnie wiele widczy przysporzą czytelnikowi.

Prenumerata „ROJU” zaczyna się już od 1 zł 50 gr kwartalnie, to znaczy od 50 gr miesięcznie. Najlepiej jednak najprzód napisać do wydawnictwa pod adresem: Warszawa, „Rój”, ul. Krędytowa 1, ażeby bezpłatnie przysłali wszelkie informacje, tytuły książek i t. d.

W listach należy powoływać się na nasze pismo.

Józef Goida, Stary Samber: Jeżeli tak było jak nam to pan opisuje, to zasilek pann należy się. Trzeba wnieść podanie do starostwa na druk, który otrzymać można w starostwie. Do podania należy dołączyć świadectwo ubóstwa, potwierdzone przez gminę i urząd parafjalny. Starostwo po przeprowadzeniu dochodzeń, oświadcza do województwa. — **Aleksander Popiel**: Kwota 250.000 mks. z czerwca 1922 r. wynosi w pełnej waloryzacji 334 zł. Ze względu, że pieniądze te były pożyczane na kupas gruntu i dłużnik grunt kupił, należałoby żądać zwrotu kwoty pełnej waloryzacji. — **Tadeusz Kromoski**: Czek i gazetę wyda-

liśmy. Podzielamy pańskie stanowisko. — **Andrzej Ciekiera:** Z chwila, gdy pan otrzyma edykt egzekucyjny, należy napisać do sądu o wstrzymanie egzekucji, motywując tem, że pan zwrócił się z zażaleniem do Izby skarbowej na nieprawne ściąganie rat, które były już raz zapłacone. Niezależnie od wszystkiego, zażalenie takie należy wnieść do Izby skarbowej. — **Jan Kanty Dzieża:** Sprawami wymienioanych wdów zajmujemy się. — **Klemons Janeczek:** Rekrutacja do Francji, ze względu na szerzące się tam bezrobocie jest obecnie wstrzymana. Do Kanady rolników kawalerów obecnie nie przyjmują. O bliższe informacje prosimy zwrócić się do państwowego urzędu emigracyjnego, Warszawa, ul. Królewska 23. — **Michał J. Ryt:** Z tą sprawą należy się zwrócić do p. Bobka, Cieszyn, ul. Bobrek 3. — **Michał Rojek:** Krótkie korespondencje z chęcią będziemy drukować. Poprzednią umieściliśmy. — **Franciszek Korona:** Adres administracja zmieniła. Program, „Czasy i ludzie“, „Jednościówka“, jest do nabycia w „Piaście“. „Politykę i miłość“, jak również „Historję chłopów w Polsce“ może pan nabyć w księgarni Gebethner i Spółka, Kraków, Rynek. Ta ostatnia kosztuje 14 złotych. — **Józef Sucha:** Kwota 2.400 koron z kwietnia 1920 r. = 68 złotych, 2.000 koron z sierpnia 1920 r. = 50 złotych, 400 koron z lipca 1919 r. = 64 złote, 100 koron z marca 1918 r. = 50 złotych. Jestto pełne przewaloryzowanie. Zależnie od warunków w jakich dług zaistniał, należy dzisiaj żądać wysokości zwrotu kwoty. — **Jakób Ryzek:** O żadnej posiadce wolnej nie wiemy. Uzyskanie dzisiaj jakiegokolwiek posesy jest bardzo trudnym. — **Józef Masłowski:** 2 dolary na piennmeratę otrzymaliśmy. Za pozdrowienia dziękujemy. Możemy podać panu adres Polaka, który skonstnuował nowe skrzypce t. zw. „polskie skrzypce“. Adres jego: Antoni Hybel, Ropa p. loco pow. Gorlice. Prosimy do niego zwrócić się listownie. — **Jan Smok:** Wiersz zamieścimy. Rozbijacka robota Bryła, Dąbskiego, Stąpńskiego, w wszystkimi aż nadto znana, szkoda o tem pisać. — **Obywatele z Żerostawic:** To, że p. Cz. mając 8-morgowe gospodarstwo i pobierając emeryturę komendanta policji państwowej, otrzymał posesję w P. D. U. W., podczas kiedy tysiące ludzi nie mogą dostać za głę, ginie z żonami i dziećmi z głodu, świadczy, że w Polsce protekocja, „plecy“ góra: nie się bez pomocy nie robi. Nie można jednak z tego tylko powodu piętnować p. Cz.

Jeśli popełni nadużycie, prosimy nam donieść, a zrobimy użytek. — **Stanisław Syc:** Obawy pana co do przygotowującego się projektu ustawy o służbie domowej są uzasadnione. Argumenty zwalczające ustawę, nie bardzo są przekonujące. Nie wydrukujemy. — **Wojciech Byczek:** Podanie o zezwolenie na zmianę nazwiska, wnosi się do województwa. Zezwolenie może być udzielone w wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie. W podaniu należy napisać, dlaczego pan chce zmienić nazwisko i podać nazwisko, które pan chce przybrać. Podanie ostemplować stemplem za 3 złote, dołączyc metrykę chrztu, tudzież metrykę przynależności. Od aktu zezwolenia na zmianę nazwiska pobiera się opłatę w kwocie 200 złotych z 10% dodatkiem. Niezamożny, wykazawszy się świadectwem ubóstwa, może częściowo być zwolniony, ewentualnie zupełnie. Świadectwo ubóstwa winna potwierdzić, zwierzchność gminna, starostwo i urząd parafjalny. — **Adres brzmi:** Maciej Czuła, Brzesko. — **Józef Pabjan:** Kwota 1.130.000 koron anstrjackich z 10 lipca 1921 r. równa się 113 szyl. anstr., a kwocie 142.26 zł według dzisiejszego kursu. — **Antoni Juraszek:** Jeśli chodzi o geometrę rządowego na koszt Skarbu, celem zbadania, że w gminie niektóre grunta, zaliczone są do wyższej klasy katastralnej, aniżeli by to z nprawy wynikało, to strona pokrzywdzona oznaczeniem parcel gruntowych za wysoką klasę katastralną ma prawo zażądać we właściwym urzędzie ewidencji katastru podatku gruntowego, przybycia inżyniera ewidencyjnego, podpisując odpowiednio zgłoszenie, na które blankiet zostanie jej w Urzędzie ewidencyjnym wydany. Gdyby jednak za przybyciem inżyniera ewidencyjnego na miejsce — okazało się, że żądanie strony zaklasyfikowania gruntu do niższej klasy jest nieuzasadnione, to musiałaby strona ta ponieść koszty przybycia tegoż. Najlepiej będzie, gdy wszyscy mieszkańcy gminy, którzy czują się pokrzywdzeni, poczynią takie zgłoszenia w Urzędzie ewidencyjnym w jednym czasie, aby inżynier ewidencyjny mógł załatwić sprawę za jednym przyjazdem. — **Wojciech ymarczyk:** Niestety nie możemy przewidzieć, jaki będzie wynik postępowania karnego wdrożonego na skutek pańskiego doniesienia karnego. O wyniku otrzyma pan zawiadomienie bądź, że dochodzenia zostały zastanowione, bądź też wezwanie do rozprawy na wypatek gminy prokuratura wdziała powody do ścigania syna kapeowej za krzywoprzysięstwo.

na działy ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Choroby serca, nerwów, przewodu pokarmowego, reumatyzmu, astma. **SANATORJUM „SALUS“** Dra KUPCZYKA, Kraków, Szuńskiego L. 11. 465 8 10

Władysław Piechnik, urodzony w roku 1903, ulewaznia książeczkę wojskową, wystawioną przez P. K. U. Kraków. 609

Wyczę listownie kroju ubiorów męskich bez względu na każde. Program 20 gr w znaczkach pocztowych. — **Adam Dusza**, Dembowiec obok Jasła. 616

QUO VADIS Sienkiewicza, ilustrowane, cena zł 8-80. Wysyła Księgarnia Jana Mackowa, Różnialów, Małopolska. 611 1 5

Gospodarstwo rolne: 8 morgów pola, budynki gospodarcze prawie nowe, z powodu wyjazdu właścicieli tanio do sprzedania. — **Władysław:** Biuro transakcyjnej majątkowych, Jarosław, ul. Kraszewskiego L. 14. 610

Okazyjnie sprzedam

wzorowe gospodarstwo 17-morgowe w jednym kawałku, ziemi pszennej, z dobrymi budynkami, z inwentarzem, maszynami. W tem 2 morgi sadu, 2 morgi juki. Szkoła i kościół w miejscu. Stacja kolejowa w miejscu. Cena na miejscu. **Piotr Fikula**, Brzeźówka-Ropeczyce, poczta Lubzina. 613

Działkę wojskową

na Wołyniu, przeszło 24 morgi dobrego czarnoziemu, z domem mieszkalnym i stajnią, 7 km od miasta, 12 km od stacji kolejowej położoną, zamienię na znacznie mniejsze gospodarstwo rolne, położone w okolicy podgórskiej, niedaleko od stacji kolej., lasu i rzeki, w obrębie województwa krakowskiego. Kandydatom, którzy służyli w wojsku polskiem i mają warunki do otrzymania ziemi, może udzielić bliższych wiadomości: **Józef Kutya**, prof. szkoły handlowej w Tarnowie, ul. Żabnieńska 14. 534 3 3

Urządzenie mleczarni ręcznej z wirówkami Alfa Laval oraz naczyńa mleczarskie sprzedam tanio dwóm Libusza, p. Zagórzany. 601 2 2

Polska fabryka farb i lakierów Edward Lutz

Ska z ogr. por., Kraków XXII, Kalwaryjska 60 poleca:
Laktery emalowe
Laktery podłogowe
Farba ogniotrwała
dla budowli z drzewa i inne artykuły pierwszorzędnej jakości. 650 4 10

ADWOKAT 44 25 0

Dr FRANCISZEK BARDEL

b. minister rolnictwa
prowadzi od 25 lat kancelarię adwokacką w sprawach cywilnych i karnych
w Krakowie, Mały Rynek 1

LECZNICA ZWIERZĄT

Kraków, ul. Lubicz 40, Telefon 2552
przeprowadza leczenie zwierząt oraz szczenięcia ochronne i lecznicze przeciw różnym wirusom u koni, gnuźlicy bydła, rolnieniu i bezpieczeńściu krów.
Kastrac o ogierów z gwarancją. 607
!! Wyjazdy na prowincję przyjmuje się !!

PARCELE

wyborną, siedmiomorgową, sprzedam za 2.000 dol w mieście powiatowym, przy szosie i kolei województwa zachodnio-tarnopolskiego. — Informacje: **Paweł Kaczor**, Łuszczacz, gmina Tarnawa, pow. Tomaszów Lubelski. 908 1 1

GMINOM I KOLKOM ROLNICZYM wysyłam ZIEMNIANKI JADALNE

obliczając cenę już razem z opłatą przewozu, czyli loko. Każda stacja odbiorcza, ale tylko wagony 15-ton
FELIKS MIRKOWSKI, POZNAŃ, UL. PIEKARY L. 5. 626 1 2.

NAJSKUTECZNIEJSZYM ŚRODKIEM USMIERZAJĄCYM

REUMATYZM

ZAMANIA, BOLE GŁOWY, ZĘBÓW

JEST WYPRÓBOWANY OD LAT 30

I NAGRODZONY
MEDALAMI

CHEMIIKA
I APTEKARZA
Z TARNOPOLA

DO NABYCIA WSZĘDZIE

WYTWÓRNIA: GŁÓWNY SKŁAD WYSTAWOWY

APTEKA MIKOŁASCHA
LWÓW.

619 21 0

DRZEWKA i KRZEWY OWOCOWE i OZDOBNE

W celu nabycia pięknych drzewek i krzewów owocowych i ozdobnych, jak również wyborowych nasion warzywnych, pastwowych i kwiatowych oraz narzędzi ogrodniczych, radzimy zwrócić się do najstarszych zakładów ogrodniczych

C. ULRICH

istniejących od roku 1806 w Warszawie

Centrala: ulica Ceglana L. 11, dom własny

Biła składowa: nrzędzi: Sienkiewicza 11, dom własny
Cenunki na żądanie. 612 1 2

Maszyny do szycia

systemu Singera, pierwszorzędnej dobroti,
nagrodzone złotymi medalami — poleca

J. Ankudowicz, Warszawa

ulica Nowogrodzka L. 2.

Koszt. 400 zł, 1 gatunek, 200 zł, najodpowiedniejszy za pieniądze — Diapoleńską gwarancją.
Wysłany na prowincję po otrzymaniu pocztą 60 złotych nadatki. — Koszt. przesyłki opakowania ponosi firma. 619 2 4

614

PARCELE

do nabycia od 8 morgów i wyżej. Wyłącznie grunta czyste, sadane, trochę łąk, giełb osarodkiem. Malskiej budowlany na miasteczka, częściowo budynki. Cena od 120 zł. za morg. Gwarantowana pożyczka Państwowego Banku Rolnego około 50% do 100% na lat 10. Powiat i stacja kolejki Podhajce, pow. Nowosól. Informacji udziela: we Lwowie: Dr Jan Daturzyński, plac Bernardyński 11, w Nowosółce: właściciel p. Waszkowski; w Podhajcach: Dr Eugeniusz Lwiński; w Krakowie: Dr G. Kalin, ul. św. Tomusza L. 29.

614 2 3

344 (8 0)

ORZECZENIE NAUKOWE.

Ścisłe badania wykazały, że BIBULKI I GILZY DO PAPIEROSÓW

ALTESSE I MOKKA

z fabryki Altresse-Wisła S. A. w Krakowie, dorównują smakiem i jakością najlepszym francuskim

Władysław Porecki
Dyrektor

Dr Józef Buraczewski
profesor i kierownik
pracowni chemji analitycznej

Dobrodziejstwem dla bielizny

to tylko mydło

ORZEL

Konserwuje bieliznę.

Ważna wiadomość dla cierpiących!

Wszelkie, jak najbardziej uporezywo bóla reumatyczne, gosciece, kurecz mięśniowy, porażenie, tężenie w krzyżach, ból głowy, ból zębów i inne podobne przypadłości usuwa w zupełności sławny i prawdziwy

ICHTIOMENTOL

do naclerania.

670 21 0

Jedna próba wystarczy, aby się przekonać, że prawdziwy Ichtimentol jest najlepszym środkiem tego rodzaju.

Główna fabryka prawdziwego ICHTIOMENTOLU:
LABORATORJUM APTEKI

SZYMONA EDELMANA W SAMBORZE, Nr 14.

Wysłać się pocztą ze poprzednim przysłaniem należności albo za zaliczką:

5 flakonów z opłaconą pocztą i opakowaniem za zł 12:50. — 10 flak. z opłaconą pocztą i opak. za 23 zł. — 25 flak. z opłaconą pocztą i opak. za 50 zł.

Udoskonalane maszyny do wyrobu: Dachówki cementowej, pustaków betonowych, cembrowiny studziennej, żłobów, słupów, płyt rur — poleca **Fabryka maszyn**

RZEWUSKI I SKA

Warszawa, ul. Ordynacka 7. 545 5 14

Zysk wytwórni betonowej w jednym roku wynosi około 5.000 do 6.000 złotych — Żądajcie cenników i objaśnień.

Wszelkie materiały do budowy

na sezon wiosenny polecają

MIEJSKIE ZAKŁADY CERAMICZNE

Kraków, ulica Lwowska L. 2.

568 2

WALNE ZEBRANIE

członków Składnicy Kólek rolniczych w Brzesku

odbędzie się w piątek dnia 22 kwietnia b. r. w sali Wydziału powiatowego o godzinie 11-tej przed południem.

PORZĄDEK DZIENNY:

- 1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zebrania;
- 2) Sprawozdanie Dyrekcji i Komisji rewizyjnej za okres 1925/26;
- 3) Sprawozdanie Komisji rewizyjnej i wnioski na udzielenie Dyrekcji i Radzie nadzorczej absolutorjum za okres 1925/26;
- 4) Rozdział czystego zysku;
- 5) Wybór pięciu członków Komisji rewizyjnej;
- 6) Wybór trzech członków Rady nadzorczej;
- 7) Zmiana przepisów statutu Składnicy § 13 i § 36 punkt 4;
- 8) Wnioski członków.

W razie braku przepisane statutem komplety, Walne Zebranie odbędzie się tego samego dnia o godzinie 12 w południe w tym samym lokalu, bez względu na ilość członków, którego uchwały będą prawomocne.

W Walnem Zebraniu mogą uczestniczyć tylko członkowie, którzy wpłacili udział w kwocie 20 zł, względnie podpisali w myśl uchwały Walnego Zebrania deklarację przystąpienia w charakterze członków do Składnicy.

Józef Górnisiewicz, sekretarz.

Kazimierz Nadachowski, prezes.

NAJTAŃSZE OGNIOTRWALE BUDYNKI I DACHY

sz z piaskiem i cementem, ciepłe, suche, zdrowe, ładne. Każdy może sobie sam dla drugich (z dużym zyskiem) wyrabiać materiał (pustaki i dachówkę) na małych, tanich formach i maszynach. 18 medali, setki świadectw i podziękowań. Takie formy do wyrobu: cegły, cembrowiny, rur, sączków, płyt, słupów, schodów, żłobów, koryt i t. p., a także Cement i Wapno polecają:

576 2 5

J. ZABOKRZECKI I SKA

Warszawa, ul. Czackiego L. 9 (dawniej Włodzimierska).

Najlepsze

Furby, laskery, pokosty

dostarcza fabryka

593 2 5

L. Baranowski, Kraków-Debniki, Telefon 1112.

Sklep w Krakowie, plac Matejki L. 6.

CHORE NERWY

Te dni ma rok, tyle stacyj cierpień musi przeżyć chory na nerwy człowiek, albowiem kiepskie, wyczerpane nerwy, obrzydają życie i sprawiają wiele cierpień. Klująca, rwące bóle, zawroty głowy, uczucie lęku, całkowite lub połowiczne bóle głowy, szum w uszach, migotanie w oczach, zaburzenia w trawieniu, bezsenność, nadmierne pocenie się, kurczenie mięśni, niezdolność do pracy i wiele innych objawów, są to skutki słabych, wycieńczonych chorych nerwów.

W jaki sposób

pozbyć się tego nieszczęścia?

Za pomocą prawdziwego **Kola-Lecithin**, który stał się źródłem dobroczynnym dla ludzkości. On wzmacnia w sposób zadziwiający czynności ciała, wzmacnia rdzeń pachowy i mózg, mięśnie i stawy, dodaje siły i otuchy życiowej.

W walce o zdrowe nerwy

prawdziwy Kola-Lecithin stwarza nieraz cuda, doprowadza właściwe substancje odżywcze do najdalejzych zakątków krwiobiegu, ożywia, dodaje otuchy, utrzymuje w świeżości i młodości.

Możecie sami się przekonać, iż nie obiecuje Wam nic nieprawdziwego, gdyż w ciągu najbliższych 2-oh tygodni przesyłam każdemu, kto mi nadesła swój adres, zupełnie gratis i franco rade pudełeczko Kola-Lecithin i książkę, napisaną przez lekarza z d. uglemnią w zachęcającą praktykę, który sam walczył z takim cierpieniem.

Napiszcie mi wyraźnie swój adres, nadesłam Wam natychmiast bezpłatnie to, co przyrzekam.

E. PASTERNAK, Berlin, S. O. MICHAELKIRCHPLATZ 13, ODDZIAŁ 253.

Pieczęcio kauczukowe

Ceny niższe!

Dla parafij, Stowarzyszeń, Urzędów i firm dostarcza

rytownik

J. Walenta

Kraków, ul. Sławkowska L. 3 (Hotel Sacki). 604 2 5

JULJUSZ SILBIGER i SYN

Plac Katedralny

TARNÓW

Plac Katedralny

Sklep fabryczny wódek, likierów i rumu najlepszej jakości i po tanich cenach.

Wina dobre i tanie.

547 4 5

ZBOŻA SIEWNE

Nasiona warzywne (z Danji), pastewne, jak buraki, trawy, koniozyny czerwona, biała i szwedzka, seradela, bobik, wykę, tymotkę i t. p., następnie nawozy sztuczne, jak azotniak, tomasynę, superfosfat, saletrę chorzowską, chilijską, wapno palone i t. d. dostarcza po cenach bardzo 566 (4-8) umiarkowanych

„JEDNOŚĆ“

Spółdzielnia rolnicza
Kraków, ul. Reformacka L. 3,
tudzież: Filja I. przy ul. Basztowej 12,
Filja II. ul. Kamienna 1 — i
Filja III. w Krzeszowicach.

ORYGINALNE SZWEDZKIE WIROWKI „ALFA-LAVAL“

są znane w świecie mleczarskim i nie mają sobie równych.

Za najlepsze odtłuszczanie

Za trwałość mechanizmu

Za prostotę konstrukcji

otrzymały przeszło 1.300 najwyższych nagród i odznaczeń

Przeszło 3,500.000 wirówek „ALFA-LAVAL“ w użyciu.

30-letnia plmienna gwarancja używalności.

Sprzedaż bezprocentowa na 10 rat miesięcznych.

Kompletne instalacje mleczarni ręcznych, parowych, elektromotorowych i paroturbinowych. Dostarczamy wszelkie maszyny w zakresie mleczarstwa wchodzące, od najmniejszych do największych. — Najlepsze maszyny najnowsze modele, najniższe ceny, najdogodniejsze warunki płatności. Pod kierunkiem wybitnych specjalistów inżynierów udzielamy bezinteresownie porad technicznych co do urządzenia mleczarni, masłarni i t. p.

Na wystawie rolniczej w Częstochowie, odbytej w roku 1926, otrzymaliśmy złoty medal za wirówki „ALFA-LAVAL“ i inne maszyny mleczarskie.

Towarz. „ALFA-LAVAL“ Sp. z o. o.

Warszawa, Krakowskie Przedmieście 60

Oddział w Poznaniu, ulica Gwarna L. 9

Adres telegr.: Alfalaval

381 20 0

CENNIK OGŁOSZEN

Strona dzieli się na trzy szpalty

Zwykłe ogłoszenie na stronie 8-szpaltowej i wiersz mm lub jego miejsce	30 gr	Cała strona 2-szpaltowa w tekście	300 z
tekście na stronie 2-szpaltowej i wiersz mm	75 gr	Cała strona tytułowa	350 z
Drobne ogłoszenia za s ² wo 20 gr, najmniej	2 zł	Cała strona 3-szpaltowa po tekście	200 z
Układ tabelaryczny, „nadesane“ i na ostatniej stronie 50% drożej. Ogłoszenia tylko za gotówkę. Za terminowy druk administracja nie odpowiada.			
Ceny powyższe obowiązują od dnia ogłoszenia. Od ogłoszeń długoterminowych i biur ogłoszeń rabaty stosownie do umowy.			